

HANGYA

A fejlődés útja

a szövetkezet állandó tőkegyűjtő bizottsága.

A bizottság 5–6 lelkes tagból áll. Feladata a tagok vagyoni helyzetét állandóan szemmel tartani, állat-, termény, ipari cikkek eladásakor vásárok után őket 2–3-an egyenként felkeresni, tőlük 10–15 százalék tagkölcst kérni a szövetkezet számára. Örökösödések, házasságok, születések alkalmával új üzletrészeket jegyeztetni velük, megértetni a taggal, hogy évi áru-szükséglete beszerzéséhez legalább 4–5 száz leit kellene ujonnan jegyeznie, hogy a szövetkezet kis anyagi eredménye szük-markuság miatt nem lehet nagyobb.

Az állandó tőkegyűjtő bizottság állandó érintkezése a tagokkal a szövetkezeti szellem nevelését, erősödését és a szövetkezeti működés fokozatos könnyebbülését idézi elő, lassanként lehetővé teszi a kielégítő áruellátást és lelkes munkatársakat nevel a vezetőségnek.

A szövetkezeti szerveket egészítsék ki sürgősen a bizottság felállításával. A bizottság egyik tagja, esetleg elnöke, a szövetkezet ügyvezető igazgatója, ki a bizottság tagjait teendőikre jól kioktatja, munkásságukat irányítja.

A bizottság felállítását és foglalkoztatását a legjobb szövetkezet se mulasztja el, mert a folytonosan súlyosbodó pénzügyi viszonyokkal szemben, ez az előrelátó védekezés egyedül érdemleges módja.

Szövetkezeti tagjainkhoz!

Szövetkezeti életünk újabb fordulat előtt áll, a szövetkezetek életképes működése és a tagoknak versenyképes, jóminőségű áruval való ellátása, feltétlenül megkívánják a forgótőkének újabb üzletrészek jegyzése általi emelését és a széleskörű taggyűjtést. A mozgalom már ebben az irányban már meg is indult az összes szövetkezeteknél.

Ez a mozgalom egyes szövetkezeteknél elég szép, de az eredmény még nem kielégítő. Ha azonban az okát keressük, egyrésztben a rossz gazdasági évnek, a termés hiánynak tudhatjuk be, mert igen sok helyen nem hogy felesleges termény volna, hanem a gazdának saját részére való gabonát kellett pénzen vennie.

Van azonban még egy másik oka

is az eredménytelenségnek, ez az oka a szövetkezeti eszme és a szövetkezeti tőke iránti bizalmatlanság. Mert hiszen szövetkezeteink nem a mai keletűek, voltak már jobb gazdasági évek is. Volt felesleges gabonánk, több s kevesebb tőkepénzünk, mégsem igyekeztünk a szövetkezeti forgótőkét minél erősebbé tenni, mert még mindig nincsen bennünk a szövetkezeti eszme kellően kiforrván és még mindig szeretjük önmagunkat.

Ha a bizalmatlanság okait fűrészszük, azt tárgyilagosan bíráljuk és erre részrehajlás nélkül akarunk megfelelni és a bizalmatlankodókat a szövetkezeti igazság részére megnyerni, úgy három csoportra osztva kell azokat tárgyalnunk.

Az első csoportba osztjuk azokat, akik azt hangoztatják, minek iratkozzak én be és minek fektessem a pénzem a szövetkezetbe, hiszen ugye olcsóbb ottsem semmiféle áru, sőt inkább drágább, mint a másik kereskedőnél. Hogy mennyire van ezen egyéneknek igazuk, arra elég annyit felelni, ha egyszer, másszor valami áru nem olcsóbb is, de bizonyára jobb minőségű, ha pedig az áru olcsóbb arról bölcsen hallgatnak. És ha nem olcsóbb vajjon a szövetkezet az oka? Bizonyára nem, hanem mi a tagok, akik nem adjuk meg a szövetkezetnek az anyagi támogatást, hogy ne kelljen neki pénzhányban kicsiben és sűrűn vásárolni. Azt le nem tagadhatjuk, hogy a mai drágaság mellett kellő tőke nélkül dolgozni nem lehet.

A második csoportba tartoznak azok, akik a mindenkori vezetőséggel szemben bizalmatlanok, és itt keressük hibáit a szövetkezet eredménytelenségének. Tagadhatatlan, hogy az utóbbi időben egyes szövetkezeteket értek kisebb s nagyobb veszteségek, de ehhez hozzájárult az áruk és a valuta folytonos ingaszerű hullámzása. Vannak olyan veszteségek is, amelyek egyes vezetőtagoknak, nem mondom rosszakaratu, hanem kellően meg nem fontolt és az üzlethez nem értő intézkedéséből, illetve vásárlásából történt. De vajjon ki van közöttünk, aki mindent jól végez még a saját körében is? Az ilyen dolgokat ki lehet köszörölni azzal, hogy a vásárlásokra megbízható és gyakorlott vezetőket kell kiküldeni. A leghelyesebbnek tartanám azt, ha olyan képzett üzletvezetőt alkalmaznánk, akire a bevásárlásokat nyugodtan rábízhatnánk. A másik követelmény pedig, hogy lehe-

tőleg mindent a Hangya-áruraktárból vásároljunk. Hiba itt még az is, hogy a tagok a közgyűlésükkel szemben közönyösek, alig jelennek meg határozatképes számban a tagok, ha valami választás van, a jelenlevőknek majdnem önmagukat kell kinevezni. Itt kellene ennek a csoportnak érvelni, panaszaikat, ha az érdemleges, a közgyűlésen előadni és ha szükséges a mulasztó vezetőket felelősségre vonni és helyettük megbízhatóbb, önzetlen tisztakezü tagokat bevásároltani.

A harmadik csoportba tartoznak a közönyösek, akik semmiféle társadalmi mozgalmat nem támogatnak és ilyenekre nem hajlandók semmit áldozni, ezek a társadalomnak és önmagoknak élőhalottjai, ezek az egyének nem tudják azt megérteni, hogy az Isten nem azért teremtette őket, hogy egyedül maguknak éljenek, mindentől elzárkozva zsugori módra, igavonó és gép módjára, róják az élet robotját, az ilyenekre kár minden szó és fáradság.

Ha igazi szövetkezeti szellemben akarunk élni, ha azt akarjuk, hogy szövetkezeteink életképesek legyenek, betölthessék feladatukat, három főkötelességünk van; az első a szövetkezet kellő anyagi és erkölcsi támogatása, a második a szövetkezeti eszme, a vezetőség és egymás iránti bizalom, a harmadik pedig, hogy ne legyünk Tamások, ne lássuk meg a mások szemében a szálkát akkor, amikor a magunkéban a gerendát sem akarjuk észrevenni.

Rossz szövetkezet nincs, csak mi teljesítsük azok iránti kötelességünket, ha valaha volt szükség, úgy ma százszeres nagyobb szükség van azokra, mert mindig nagyobb rajtunk a szegénység és ne feledjük el, hogy amilyen támogatással viseltetünk mi a szövetkezet iránt, csak olyan hasznát várhatjuk is annak. Legyünk tehát minél nagyobb támogatással szövetkezetünk iránt és növeljük annak üzletrész tőkéjét, mert annak mind több és több előnyét fogjuk látni.

Nagybodófalva, 1924. április hó.

Bakos János,
szövetkezeti tag.

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát“
a gazdák körében!

Szövetkezeti hírek.

Halálozás. Nagy gyásza van az ágyai szövetkezetnek, mert igazgatósági elnöke *Kis P. Sándor*, a szövetkezet egyik leglelkesebb alapítója és 25 éven át legkiválóbb harcosa dőlt ki a mozgalom éléről. Megboldogult, mint a szövetkezeti eszme törhetetlen híve, teljes munkaerejét szentelte a köz jólétét célzó szövetkezeti munkára, mint alapító tag; később pénztáros és végül, mint igazgatósági elnök minden tekintetben kivette részét hajlott kora dacára is a szövetkezet fejlesztéséből. Ugy munkatársai, mint a község szövetkezői és az egész szövetkezeti tábor elhunytával az elismerés lobogóját hajtja meg előtte s elvesztését mélyen fájjaljuk.

Adomány. A hegyközkovácsi szövetkezet évi közgyűlésén a tiszta nyereségből 1500 leut a helyi ref. egyház harangalapja javára adományozott, amit örömmel adunk közre.

A magyarországi „Hangya” központ újabb tökeemelése. Most számol be a budapesti „Hangya” központ a múlt évben elhatározott tökeemelés befejezésének eredményéről, miből megtudhatjuk, hogy a jelenlegi 1957 magyarországi „Hangya” szövetkezet rövid néhány hét alatt 2,212 millió korona pótbefizetést teljesített anélkül, hogy tartozása a központtal szemben emelkedett volna. Ezáltal a budapesti „Hangya” központ alaptőkéje 8300 millió koronára emelkedett. Ha tekintetbe vesszük, hogy legutóbbi évi jelentésben még csak 600 millió alaptőke szerepelt, egy év alatt a „Hangya” tőkének ily rendkívüli megnövelése valósággal bámulatba ejt, mert hasonló erőgyarapodást a valuta óriási sülyedése dacára sem tapasztalhattunk más vállalatoknál. Ezen adatokból igazolva látjuk a magyarországi „Hangya” szövetkezeti mozgalom óriási fejlődését és a lakosság nagy tömegére való kiterjedését, miáltal vezető szerepet tölt be a Hangyaszervezet Magyarország közgazdasági életében.

Személyi hír. Értesítjük szövetkezeteinket, hogy *Plés Rému*s h. főnök régi tisztviselőnk március hónap folyamán kilépett intézetünk szolgálatából és ezután mond búcsút szövetkezeti ismerőseinek és barátainak.

A központ közleményei.

A „Hangya-kaszák” iránt gazdánépünk már évek óta a legnagyobb bizalommal viseltetik, mert meggyőződhetett arról, hogy a Hangya márka a legjobb minőséget és a legmegbízhatóbb árut jelent. Kaszáinknak ezen jó hírnevét mindenkor megőrizni kívánjuk s e célból a jelen évben megrendelt Hangya-kaszákat különös gonddal készítettük külön prémiumot fizetve, hogy kaszáink acéloságát fokozhassuk.

Ily módon garantált, kiváló minőségű

ségű Hangya-kaszákat hozhatunk ez évben is forgalomba, melyek feltétlenül gazdánépünk legnagyobb elismerését fogják kivívni.

A Hangya védjegyü prima garantált kaszáink mellett bevezetni kívánunk még egy más fajta, de szintén prima minőségű kaszát — *sárgára jényezett őrangyal jegyü kaszákat* — melyeket 20—24 %-al alacsonyabb árban hozhatunk forgalomba, mint a Hangya-kaszákat.

Központunk ezáltal módot kíván nyújtani a szövetkezeteknek, hogy kaszáikban is minden igényt ki tudjanak elégíteni s amennyiben egyes vásárlók csak olcsóbb kaszát tudnának beszerezni, úgy ezen vásárlókat is a szövetkezetek igen jó minőségű kaszával láthassák el.

Felkérjük ezért a szövetkezetek ügyvezetőit, hogy kaszáink kiváló minőségéről előre is tájékoztassák a gazdákat és mutakozó szükségletnek megfelelő mennyiségű kaszát már most rendeljék meg az illetékes raktártól, hogy a megrendeléseket beérkezésük sorrendje szerint mielőbb elintézhessük.

Udvarhelymegyei szövetkezeteinket, amelyek a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság 1267—1—1925 számú rendeletét hozzánk elintézés végett be- küldték, értesítjük, hogy központunk ezen rendeletben foglaltaknak az illető szövetkezetek nevében a kért adatoknak a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatósághoz történt előterjesztése mellett eleget tett.

Tájékoztatás céljából közöljük, hogy központunk a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatósághoz a fenti rendeletben foglalt adatokat nemcsak azon szövetkezetekre nézve terjesztette elő, amelyek központunkhoz a fenti rendeletet be- küldték, hanem ezen adatokat összes udvarhelymegyei szövetkezeteinkre vonatkozólag a fenti pénzügyigazgatósághoz előterjesztettük.

A beküldött pénzügyigazgatósági rendeletet postaköltség kimélete céljából központunk az illető szövetkezetek központi levelezéséhez osztotta be. E rendelet visszaküldése azért sem szükséges, mert elintézését nyerve, a szövetkezetre nézve fontosággal nem bír.

Végül közöljük, hogy jelen közleményünk egyidejűleg elintézésül szolgál azon szövetkezetek vonatkozó levelezésére, amelyek a fenti rendeletet elintézés céljából hozzánk beküldték.

Hirdetések.

Gyimesközéplaki fogyasztási és érték. szövetkezet 1924. május 4-én d. u. 3 órakor az állami iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. május 11-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása.

4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Az alapszabály 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. Az 1923. év december 31-én a tagok száma 431, üzletrészeinek száma pedig 3258 volt. Az év folyamán belépett 431 régi tag 2172 üzletrészzel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bonthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Gyimesközéplak, 1924. év április 16 án.

Az igazgatóság.

Disznajó fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május 4-én d. u. 3 órakor a szövetkezetben 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi május hó 11-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §. módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. december 31-én a tagok száma 148, üzletrészeinek száma pedig 1122 volt — A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bonthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Disznajó, 1924. április 14.

Az igazgatóság.

Gyergyóalfalui fogyasztási és érték. szövetkezet 1924. évi május hó 4-én d. u. 3 ó. a község házában 1923. é. r. közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottnak, ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év május hó 11-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. A szöv. felszámolása vagy fennmaradása feletti határozat. 9. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 263, üzletrészeinek száma pedig 305 volt, az év folyamán belépett 1 tag 4 üzletrészzel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bonthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Gyergyóalfalu, 1924. április 14.

Az igazgatóság.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alap tőkéje: 20.000.000

Tartalék tőke: 19.000.000

3303

A „Hangya” című melléklet szerkesztő:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. O. E. titkára.